

GOŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

PRENUMERATA:

Miesięcznie Mk. 5.00 Kwartalnie Mk. 15.00. Za odnośnienie dopłaca się 50 fen. miesięcznie.
Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 6.00. Kwartalnie 18.00.

Cena numeru pojedynczego 30 fen.

Redakcja i Administracja w Łodzi:

Piotrkowska 106. Telefon 199.

Telefon w Warszawie 609.

OGŁOSZENIA:

Zwyczajne: 65 fen. za wiersz petliowy jednosłpny (na stronie szerzej szpalt).
Drobne: 10 fen. za wyraz, najmniej 1.00 Mk.
Nadesłane przed tekstem 2 Mk., w tekście 2.50 fen., po tekście 1.50 fen. za wiersz petliowy (str. 4 szp.).
Nekrologi 1.— Mk. za wiersz petliowy (str. 4 szp.).

Odzis i dni następných najpotężniejszy w świecie obraz

VERITAS VINCIT

(PRAWDA ZWYCIĘŻA)

z **MIA MAY** w roli głównej.

Trylogja dramatyczna w 8-iu częściach. 3 epoki: starożytna, średniowieczna i współczesna.

CASINO

Tylko dziś i jutro

CASINO

K. JUNOSZA-STĘPOWSKI

w obrazie „Polskiej złotej serji”

Sezonowa miłość.

ODEON

Wybitny tragik świata

ODEON

A. BASSERMAN

w wielkim dramacie norweskim p. t.

„SYN MORZA”.

POLSKA KRAJOWA
LOTERJA

WARSZAWA
R. G. O.

KLASYCZNA

ul. KREDYTOWA 4,

50,000 numerów, 25,000 wygranych i 51 premji.

Wygrywa WIĘCEJ, niż co drugi numer.

Suma wygranych **8 milionów 211 tysięcy marek.**

Wielka wygrana 750,000 marek.

Ciągnienie III-ej klasy 4 i 5 kwietnia r. b.

Losy III-ej klasy są już w sprzedaży!

Termin wymiany losów upływa 2 kwietnia r. b.

Na każdej ćwiartce pieczęć z Orłem Polskim i napisem Rada Główna Opiekuńcza.

5596-1

Czas odnowić
prenumeratę.

Sala Koncertowa.

Dziś

o g. 8.15 po poł.

KOCERT SYMFONICZNY
udział biorą:

Stefan Frenkel

Aleksander Zancman

Szczegóły w programach.

Jutro

punktualnie o g. 8.15 w.

Oratorjum Haydna

w 4-ch częściach

Cztery pory roku.

Bilety od 10 do 12-ej i od 2 do 5-ej
w kasie Sali Koncertowej. 3715

OGŁOSZENIE.

Wobec nagłego zarządzenia Ministerstwa Apropowizacji unieważnia się niniejszem ogłoszenie Komitetu z dnia 28 go b. m., podając jednocześnie do powszechnej wiadomości, że karta na chleb okresu 99-go uprawnia do nabycia

3³/₄ funta pieczywa pszenneego z mąki amerykańskiej na zasadzie odcinka mącznego jednofunt.

2¹/₂ funta mąki pszennej amerykańskiej na zasadzie odcinka mącznego 3-funtowego;

2 funtów chleba żytniego na zasadzie dwóch odcinków 2-funtowych po 1 funcie na każdy odcinek i

1 funta cukru na zasadzie odcinka cukrowego. Odcinek półfuntowy na chleb pozostaje nieważny.

Magistrat

Komitet Rozdziału Chleba i Mąki.

Łódź, dn. 29 marca 1919 r.

TEATR POLSKI (Cegielniana 63)

pod dyr. Franciszka Rychłowskiego.

Niedziela, dnia 30 marca. Po poł. o g. 4. po cennach popularnych „Max z loterji”, komedia ameryk. w 3 akt. R. J. Young. Wieczorem o g. 7 m. 30 przedostatni występ p. Biegańskiego „Orle”, dramat w 6 aktach E. Rottanda.

OGŁOSZENIE.

Ministerstwo Apropowizacji przydzieliło na m. marzec cukier przemysłowy dla aptek miasta Łodzi i obwodu Łódzkiego.

Wobec powyższego Urząd Apropowizacyjny zawiadamia pp. właścicieli aptek, iż cukier takowy mogą otrzymać w Urzędzie Apropowizacyjnym na obwód Łódzki, Al. Kościuszki Nr. 14, pokój 57.

REFERENT APROWIZACJI
na powiaty Łódzki, Łaski i Brzeziński.

Łódź, d. 29 marca 1919 r.

OBRADY SEJMU.

(Sesja pierwsza, posiedzenie XXI).

Posiedzenie wczorajsze.

(Wrażenia).

(Cofanem od naszego sprawozdawcy sejmowego).

Gdy chodzi o sprawy naprawdę pierwszorzędnej wagi, jak tworzenie możliwie pomyślniejszych warunków rozwoju naszej młodej państwowości, Sejm uważa za konieczne hamować szybkie rozstrzygnięcia tych spraw przez nadmierne przeciągnięcie dyskusji. Każdy z mówców niemal czyni swe przemówienie od ziałościwej ostrofy na temat małej owocności prac sejmowych, co uczyniwszy wyrzuci z siebie słowa, nie krepując się czasem i umożliwiając całkowite wyczerpanie posiedzenia. Wszelkie nieśmiałości w polowaniu tamy tej nieświadomej struktury, ukrócenia wybijanej cadatliwopoczytywane są za zamach na wolność słowa poselskiego i potępiane namiętnie. Tymczasem bezrobotni czekają na pracę, zrolni—na ziemię, a kraj cały—na szereg najniezbędniejszych reform. I wczoraj nie zdołano się załatwić ze sprawami uchwalenia robót publicznych i regulowania wypłaty zapomóg bezrobotnych. Każdy bowiem poseł uważał za konieczne powtarzać i rozwijać frazesy, wypracowane przez jego przedmówcę. Z epitetów wczorajszych zanotować należy jeńców, posiadających sporą dozę komizmu dla obywateli, znających zakulisowe stosunki. Oto jeden z dziennikarzy interwiewował onegoż posła Stanisława Grabskiego, który, między innymi, powiedział, że gdyby była konieczna potrzeba, to stronnictwo jego (N. D.) nie zawahałoby się odebrać emię obszarnikom i rozdzielić ją pomiędzy bezrolnych i matorolnych. Ponownie poseł Grabski przyszedł do wniosku, że takie postawienie kwestji wydawałoby się ogół jego przyjaciół politycznym zbyt dykcyjne, zwrócił się tedy do owego dziennikarza o wykreślenie tych słów w kłopotliwie. Dziennikarz uczynił to, ale w osobie tak niezręczny, że zecer owo przez przesłanie wziętą za podkreślenie. Wczoraj we wczorajszym ranem wydaniu „Kurjera Warszawskiego” ukazał się, wykomitujący posła Grabskiego frazes.—Pracowa nabrała rozgłosu wskutek tego, że złośliwy poseł Klemensiewicz złożył wczoraj z trybuny publicznyj dank posłowi Grabskiemu za jego miłość dla wyznaczonej, czego nie przewidując profesor Grabski ogłosił w wieczornem wydaniu „Kurjera Warszawskiego” list następujący:

„Wywiad ze mną, ogłoszony w dzisiejszym porannem wydaniu szanownego „Kurjera”, jest nieśmiały, i dlatego nie będę na niego odpowiedzialny”.

Wielkie zainteresowanie wzbudza posiedzenie poniedziałkowe, na którym rozstrzygnięta będzie sprawa mandatu posła z Łodzi. Posłowie żydowscy zgłoszili wniosek formalny, domagając się odroczenia rozpraw do czasu rozstrzygnięcia sprawy mandatu. Posłowie polscy przynależności do obywatelstwa polskiego. Po-tem rozpatrywana będzie jutro w dalszym ciągu kwestja bezrobotnych i uchwalenia robót publicznych.

Wł. Opacki.

Przebieg obrad.

—I—

Początek o godzinie 10 m. 30.

Między interpelacjami znajduje się interpelacja p. Głabińskiego, w sprawie regulacji miasta Lwowa i p. Dębskiego, w sprawie stosunków w sądownictwie w Warszawie.

Przystąpiono do porządku dziennego i do sprawy

odbudowy miasta Kalisza.

P. Radziszewski w uzasadnieniu wniosku komisji zaznacza, że zniszczenie Kalisza było bezprzykładnem w dziejach świata barbarzyństwem. Major Preusker

Jeden z największych barbarzyńców

oby obecnej według z góry przygotowanego planu zabrał się do zniszczenia całego miasteczka. W rzeczywistości zniszczył on 30 proc. budynków przedstawiających trzy czwarte wartości całego miasta. Kalisz i Lusitania to widome znaki tego barbarzyństwa pruskiego na lądzie nadmorskim. W Kaliszu

zginęło wówczas 1200 osób.

Dziś miasto to jest w ruiny i ubóstwie. Stało się to bez żadnego powodu.

Mówca cytuje ciekawy dokument z czasów okupacji niemieckiej, mianowicie pismo przedstawicieli władzy niemieckiej 11 listopada 1916 skierowane do generalnego gubernatora warszawskiego w sprawie rozłożenia ciężaru na odbudowę Kalisza, gdzie ten urzędnik pruski sam powiada, że o rzekomej winie rzeszkańców Kalisza za ledwie myślę można i wzbudzenie miasta przypisać należy jedynie mylnemu pojmowaniu sprawy przez wojskowych.

Mówca przedstawia w dalszym ciągu, że materiał na odbudowę jest pod dostatkiem i że po miesiącu

snują się rzesze bezrobotnych

oraz że pierwsze prace około odbudowy zaczęto już za czasów okupacji niemieckiej, wreszcie, że wiele materiału starożytnego psuje się przez długie leżenie. To wszystko przemawia za pośpiechem, nie mówiąc już o stronie moralnej, która również nakazuje, aby Sejm okazał, że Polska będzie odbudowywała to, co tamci nam planowo zniszczyli.

Odbudowa musi nastąpić

na koszt skarbu niemieckiego.

Sąd najwyższy przeprowadza dochodzenia śledcze, które ustala najwyraźniej złą rolę dowództwa niemieckiego, a zatem ta pozycja odszkodowania nie może ulegać żadnej wątpliwości. Co do formy całej akcji komisja proponuje wzorowanie się na analogicznej akcji odbudowy Kalisza po wojnach napoleońskich. Tak jak wówczas wydawano akcje poszkodowanym, tak obecnie mają otrzymywać poszkodowani zaświadczenia, które w naznaczonym terminie mają być wykupione.

Pozatym wniosek wzywa rząd, aby przystąpił do robót publicznych w Kaliszu i aby poszkodowanym oprócz tych poszkodowań przyznał także łatwy kredyt, a wreszcie aby odbudował inne miasta i miasteczka w kraju również zasługujące na wyjątkowe traktowanie tak jak Kalisz. Sprawozdawca cytuje w końcu słowa prymasa wygłoszone na powitanie króla Stanisława, które brzmią: „Co ulica to pole, co rynek to pustka. W miastach miast szukać należy”.

Oby Sejm w myśl tej patriotycznej skargi przejął się dołą naszych miast, które powinny wszakże odegrać tak doniosłą rolę, w naszym życiu gospodarczym i kulturalnym.

W głosowaniu

przyjęto bez dyskusji wniosek komisji.

Przystąpiono do drugiego punktu t. j. sprawozdania komisji skarbowo-budżetowej w sprawie wniosków narządy dotyczących potrzeb uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Przemawiali sprawozdawca p. Bardeł, p. Radziszewski, p. Czapiński, który domagał się między innymi zupełnego usunięcia wydziału teologicznego, p. Dąbal, p. ks. Kotula, p. Smoła, p. Czapiński, potem p. Kowalewski, który protestował przeciwko usunięciu wydziału teologicznego.

Wszyscy mówcy wskazywali na liczne niedomagania i braki, dające się odczuwać w uniwersytecie Jagiellońskim oraz postawili szereg zadań, zmierzających ku lepsznemu wyposażeniu zarówno samego uniwersytetu, jako też ciała profesorskiego, oraz zakładów i instytutów uniwersyteckich.

W głosowaniu izba przyjęła rezolucję komisji skarbowo-budżetowej jednomyślnie. Wobec tego marszałek oświadcza:

Tego się nie spodziewałem po tak długiej dyskusji. (Na sali wesółość).

Przystąpiono do punktu trzeciego porządku, to jest

do odpowiedzi ministra robót publicznych

Prusznika, na interpelację p. Klemensiewicza w sprawie uruchomienia robót publicznych.

Minister Prusznik zaznacza, że ministerstwo robót publicznych powstało 16-go stycznia r. b., a więc istnieje dopiero 2 i pół miesiąca. Organizacja ministerstwa w tak krótkim czasie nie mogła uczynić należytego postępu, bo inaczej cierpiałby na tem dobór ludzi.

Najwięcej zgłoszono robót w dziale budowy dróg, reszta przypada na regulację miast i rzek, na odbudowę kraju, meljorację i t. p. Najgorzej przedstawia się rzecz w centrach przemysłowych, gdzie liczba bezrobotnych jest bardzo wielka, i tak

w Warszawie jest 80,000 bezrobotnych, licząc samych tylko robotników bez rodzin. Żadne im pracy to rzecz niesłychanie trudna.

bo chodzi o pracę produkcyjną. Ministerstwo w ostatnim czasie wzięło się gwałtownie do projektu budowy kanału splawnego, któryby

łączył Dniepr z Odrą

i przechodził przez Warszawę.

W Łodzi także trudno wynaleźć tyle roboty,

choć tam jest robót więcej, niż w Warszawie możliwych. Między innymi postanowiono rozpocząć budowę kolei, łączącą Łódź ze Zgierzem, a następnie z Łęczycą i Kutnem. Roboty są w toku.

Wszystko to jednak odnosi się do robót doraźnych. Rząd myśli także, że o odbudowie kraju i założeniu wytwórni materiałów budowlanych, aby mógł prowadzić swoją swoistą politykę i regulować ceny na targu materiałów budowlanych. Te wszystkie roboty były na początku chaotyczne. Taki stan rzeczy nadal istnieć nie może o ile chodzi o program rządu, to dotyczy on przede wszystkim meljoracji. Dalsze roboty obejmą obwałowanie lewego brzegu Wisły od Krakowa do Zawichościa. Ta sprawa już się rozpoczęła. Ministerstwo wydało dyspozycje

ażby rozpoczęto wszędzie roboty,

gdzie niema przeszkód. Długość wału wynosi 172 kilometr. i przez to zostanie ulepszonych 32,500 hektarów najurodzajniejszej ziemi, która jest poprostu Egiptem na ziemiach polskich. Przytem będzie można zatrudnić bardzo wielu robotników, a ewentualnie zamierzone jest

sprowadzenie robotników z okolic Łodzi.

Druga wielka sprawa,

t. j. regulacja rzek splawnych i budowa kanału żeglugi. Chodzi przede wszystkim o połączenie drogą wodną Zagłębia Dąbrowskiego ze środkową i północną polacją kraju głównie dla przewozu węgla. Na dalszym planie jest wykonanie kanału, tak zwanego środkowo-europejskiego, któryby łączył Odrę z Dnieprem i przechodził także przez Warszawę. Program obejmuje jeszcze inne kanały, jak kanał Odra — Wisła, rozpoczęty jeszcze za czasów austriackich, dalej kanał, łączący Wisłę z Dniestrem i Dniestr z Bugiem.

Oczywiście są to roboty na długi szereg lat. Chodzi jednak o to, żeby społeczeństwo i sejm nimi zainteresować, żeby się stały przedmiotem dyskusji publicznej, tak aby można stworzyć z czasem dzieło doskonałe.

Następnie mówca wspomniał

o budowie portów.

Jeden port w Łodzi już rozpoczęto, ponieważ znalazł się dobry projekt, opracowany przez Niemców. Wkrótce rozpoczyna się roboty około przystani na Pradze. Prócz tego rozpoczyna ministerstwo budowę tak zwanych przegród, t. j. zbiorników wody w górach. Zbiorniki takie miały także na celu popieranie żeglugi.

Dalszą kategorią robót, planowanych przez ministerstwo, są

drogi bite.

Przy tej sposobności zauważa mówca, że cała sieć dróg trzeba będzie przerzucić na czynnik autonomiczny, tak jak jest we wszystkich innych krajach. Zniesione będą zatem drogi rządowe i krajowe, który to podział istnieje w Galicji i zostaną tylko drogi powiatowe.

Tymi pracami wiąże się także poprawa odbudowy kraju, i na tym polu czyni się wszystko co możliwe.

Sejm uchwalił otworzyć dyskusję nad tą odpowiedzią ministra i połączyć z dyskusją nad odpowiedzią ministra ochrony pracy i opieki społecznej

na interpelację p. Szczerkowskiego

w sprawie zapomóg dla bezrobotnych.

Minister Iwanowski, odpowiadając na interpelację p. Szczerkowskiego, wskazał na to, że już gabinet Moraczewskiego powziął plan zorganizowania pomocy dla bezrobotnych. Z początku wyasygnowano 20 milionów marek na zapomogi, bo przypuszczano, że liczba bezrobotnych nie będzie zbyt wzrastała i w preliminarzu na rok obecny umieszczono kwotę 100 milionów marek na ten cel. Ale przewidywania nie sprawdziły się i gdy z początku miało się do czynienia ze

150,000 bezrobotnych,

co wraz z rodzinami wynosiło około pół miliona głów, dzisiaj do 25 marca

zarejestrowano 270,000 bezrobotnych

tywicielei rodzin, co wraz z rodzinami wynosi 830,000 osób.

Z powodu tego nawału bezrobotnych otrzymało zapomogi od skarbu za pośrednictwem ministerstwa pracy 240,000 rodzin, t. j. 625,000 osób.

W połowie stycznia stało się jasnym, że przy tej wysokości zapomóg nie będzie można zaspokoić potrzeb żywnościowych bezrobotnych w ramach naszego budżetu. Najgorzej było w styczniu, kiedy nasz

nasz skarb przechodził bardzo znaczne przesilenie

wskutek nieopłacania pożyczki państwowej. Nawet nasze wojsko nie otrzymywało żołdu. Wtedy sumę prelimitowaną dla bezrobotnych obcięto

ze 103 milionów na 60 milionów.

16 stycznia odbył się zjazd komisarzy i stwierdził, że wydawanie zapomóg pieniężnych pociąga za sobą niepożądane skutki. Ściąga pianowicie do wielkich miast bezrobotnych ze wsi. Niektóre kategorie pracowników, które otrzymały niską płacę zarobkową, jak służba domowa miały pokusę porzucenia pracy i zaciągania w szeregu płacy bezrobotnych. Ludność większych miast jak

w Warszawie Łodzi i Zagłębiu Dąbrowskiem

stała wskutek tego wzrastała. Różnica między niewielkim zarobkiem robotnika niewykwalifikowanego, wynoszącym przeciętnie 10 marek a zapomogą 7 mk. była stosunkowo zbyt niewielka, żeby miała zachęcić ludzi do pracy. Wskutek tego zjazd przyszedł do przekonania, że zapomogi gotówkowe należy

zamienić na zapomogi żywnościowe.

Zjazd uchwalił, że zapomogą należy zniżyć do 2 marek od osoby, a 5 mk. na rodzinę i że należy ustalić pewne kategorie w wysokości zapomóg dla rozmaitych miast.

Co się tyczy wypłaty zapomóg zagłębiu to powstały one głównie w okresie od 27 stycznia do 15 lutego. Biedni byli pustki w skarbie. Sześć dni dotknęło to okręg łódzki. Ale w żadnej miejscowości nie było całkowitego wstrzymanie zapomóg. Dziś jednak na szczęście wstrzymywanie zapomóg należy do przeszłości. Stoiemy lepiej pod względem finansowym i zdążyliśmy wypłacić większą część zaległości.

Okręg łódzki jest zupełnie wypłacony, dla innych piętnadze są przekazane i te zaległości, wynoszące przed tem 12 milionów spadły w tej chwili do cyfry zerowej, a w ciągu przyszłego tygodnia będą wyrównane.

Jak obowiązkiem państwa jest dbać o wojsko, tak zadaniem jego jest starać się o to, aby utrzymać przy życiu i sprawności tę armję robotników, która nam będzie potrzebna do rozpoczęcia konkurencji z innymi krajami.

Najradkalniejszym środkiem pomocy byłoby

uruchomienie przemysłu

i uregulowanie stosunków między pracownikami a kapitałem, oraz pomyslnie rozstrzygnięcie zadań polityki zagranicznej. Jeżeli nam się uda

odzyskać Cieszyn,

to będziemy mogli zaraz uruchomić przemysł hutniczy. Ogromne znaczenie dla naszego przemysłu miałyby także

odzyskanie Gdańska,

gdyż ułatwiłoby wywóz naszego węgla na wybrzeże Bałtyku, a z drugiej strony przywóz surowców do kraju.

Przyłączenie Borysławia dałoby możliwość zajęcia tysięcy robotników w kopalniach naftowych i uruchomienia przemysłu ekonomicznego.

Izba uchwala odłożyć dyskusję nad odpowiedzią ministrów na interpelację p. Klemensiewicza i Szczerkowskiego oraz ograniczyć czas przemówienia do 10 m.

P. Klemensiewicz oświadcza, że kiedy na porządku dziennym jest wystąpienie jakiej primadonny, to sala niewątpliwie jest pełna, a jeżeli chodzi o ciężką robotę, jak debaty nad robotami publicznymi, to zamyka się usta mówców i dlatego marszałek nie weźmie mu za złe, jeżeli 10 minut pomnoży przez dwa.

Mówca

zarzuca programowi ministra,

że jest obliczony na dziesiątki lat w czasie kiedy roboty muszą być przeprowadzone natychmiast. Cierpliwość robotnika dochodzi do ostatnich granic. Nie można ludziom dać pracy, a równocześnie pozbawiać ich praw. Lud patrzy na Sejm z ufnością, ale nie wszystkiemu tu się dzieje w porządku. Najważniejsze sprawy jak

reform rolnych i robót publicznych nie idą naprzód.

Wracając do robót publicznych, mówca oświadcza, że

kwoty na to przeznaczone są za małe.

Dla przykładu mówca cytuje 9 milionów marek na okręg krakowski. Pod Krakowem istnieje 82 gminy zupełnie zdemolowanych, w których chłopi już 4-ty rok mieszkają poprostu w norach, i zaspakają pragnienie wodą przepływającą przez cmentarz. W Warszawie na 80.000 bezrobotnych magistrat zatrudnia 1.500 ludzi. Należałoby podjąć budowę kolei, dróg i t. p.

Mówca znał rezolucję, wysławiając rząd do jaknajenergiczniejszej, a przede wszystkim jaknajszybszej akcji w dziedzinie robót publicznych i użycia na ten cel wystarczających funduszy z pożyczki przymusowej oraz zagranicznej.

P. Szczerkowski uważa ograniczenie czasu przemówienia na dowód, że Sejm stara się sprawy te zbagatelizować. (Wzawa na prawdy: Nieprawda, nieprawda). Mówca krytykuje postawienie zniesienia normy dla bezrobotnych. Robotnicy są wyjeżdżeni, stąd gwałtowna epidemia. (Prawica: Pan niemiernie podziękuję). Mówca przypomina, że zanim zniesiono wypłatę, były na tym tle rozruchy, strzelanina i t. p. Minister mówi, że brak pieniędzy. A dlaczego rząd nie ściał energicznie podatków, dlaczego nie przeprowadził pożyczki przymusowej?

P. Śliwiński wita z zadowoleniem plan sekcji ministra robót publicznych pod względem uruchomienia warsztatów pracy, podnosi, że

przyniesi dotychczas po znaczeniu był traktowany,

gdym Sejm składa się przeważnie z rolników i największą część pracy poświęca rolnictwu. Mówca wolałby żeby punktem wyjścia panna ministra była potrzeba stworzenia przemysłu nie zaś dania pracy bezrobotnym. Mówca uważa, że w przemysle brak nam sił intelektualnych. Należy co rychlej przy pomocy rządu zorganizować biura techniczne i zainicjować bluzkralczych metod.

P. Waszkowski: Liczba bezrobotnych w Kongresowo wynosi już milion.

Bolszewizm

jest groźny jedynie dlatego, że

spełnia na tę milionową armję bezrobotnych

w Polsce. Państwo musi zapewnić minimum egzystencji każdemu robotnikowi. Przeciwnym chodzą do dania pracy.

Mówca wyjął, że

rząd obniżył zapasy

to w styczniu, wśród głodu i urozu. Nie można się powoływać na Niemcy, bo przecież w Niemczech były normy głodowe. To jest dramatycznie ludzi. Trzeba było widzieć

zadanie agitatorów komunistycznych

o poręcz tego ograniczenia, aby zrozumieć do czego prowadzi taka gra niebezpieczna. Obawiam się i wstrzymywanie zapomóg miało w Łodzi także zabarwienie polityczne. Na łodzi przed wyborami w Łodzi powiedziano, że się zapomóg nie wypłaci, a taka sama gra powtórzyła się w niezłym potęmi, kiedy były wybory do rady miejskiej. To była agitacja na rzecz pewnego kierunku.

Robotnik miał zaufanie do tego Sejmu, ale Sejm obradował przez osm tygodni, a nic dla robotnika nie zrobił.

Jeżeli tak dalej pójdzie, to rzeczywiście do wrót tego Sejmu kto inny zapuka. Tylko ten rząd utrzyma się przy władzy, który rozwiąże zagadnienie pracy i chleba. (Brawa).

Na tym zakończono posiedzenie.

Następne posiedzenie w poniedziałek o godz. 4 po poł.

Na porządku dziennym sprawa wyboru p. Prileckiego i dalsza dyskusja nad odpowiedzialnościami ministrów na interpelacja.

Kronika sejmowa.

Spisz i Orawa dla Polski.

Do prezydium rady ministrów wpłynęło w dalszym ciągu wiele uchwał w sprawie przyłączenia do Polski Spiszu i Orawy, powziętych na wiecach ludowych i zgromadzeniach, odbytych w różnych miejscowościach kraju.

Niedoszła konferencja.

Zamierzona konferencja przewodniczących klubów sejmowych, z prezydentem ministrów nie dojdzie do skutku. — Konferencja ta, jak wiadomo, miała na celu porozumienie się co do sposobu, w jaki mają być sprawowane rządy podczas nieobecności premiera.

Konferencja, snuta z tego powodu, a szczególnie odnośnie się do rekonstrukcji

cji gabinetu, lemsamem przeto upadają. Potwierdza się natomiast wiadomość, że po wyjeździe premiera do Paryża, zastępcą jego będzie minister Wojciechowski.

Zerwanie rokowań polsko-ukraińskich.

W kuluarach Sejmu krążyła wczoraj pogłoska, że rokowania polsko ukraińskie w sprawie zawieszenia broni zostały zerwane.

Na frontach bojowych.

Komunikat polskiego sztabu generalnego

z dnia 29 marca.

Front galicyjski.

Pod Lwowem słaby ogień artylerji i zwykła strzelanina wedel. Na południe od Dolinian walka artyleryjska. Nasze baterje ostrzeliwały folwark Zgodę i wieś Chodowisznie. Pod Magierowem i Wiszeńką Małą przeszedł nieprzyjaciel wzmocniony posiłkami do przeciwników. Próby jego, przełamania naszego frontu udaromniłone. Ukraińska artylerja ostrzeliwała Belz.

Front wołyński.

Szwadrony pierwszego pułku pod dowództwem porucznika Skrzyńskiego dotarli w wywiadzie do Chinoczy, gdzie rozbił przednie strażę ukraińskie i wzięli do niewoli kilkunastu jeńców.

Po kilkugodzinnym przygotowaniu artyleryjskim zaatakował nieprzyjaciel nasz przyczółek na Stochodzie pod Byszówką. Jedną z kompanji cichanowskiego pułku, pod dowództwem porucznika Kucharskiego w brawurowym kontrataku, wyparła nieprzyjaciela poza Pęrespę.

Pilot, kapitan Hakijonek, dokonał śmiałego wywiadu na Kożyszczu.

Front litewsko-białoruski.

Na całym froncie poza drobnymi ułaskami spokój.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego Haller pułk.

Komunikat polski (Poznańskie).

Komunikat głównego dowództwa z d. 29.

Grupa północna

Wczoraj odparto nieprzyjaciela atakującego w sile 30 ludzi Opoczki. Tarkowo, Florentynowo, Deblonok, Władysławowo i Ruś były wczoraj w ogniu ciężkiej artylerji, miotaczy min i kulomiotów. Straty jedynie wśród ludności cywilnej. O 9 wieczorem odparto nieprzyjaciela, atakującego w sile 130 ludzi Wrzeszczę. Nieprzyjaciel cofając się, zostawił granaty ręczne i amunicję w naszych rękach. Na reszcie frontu słaba działalność patroli i odosobnione strzały armatnie oraz zwykły ogień karabinowy.

Grupa zachodnia

Na całym froncie ożywiona działalność lotników niemieckich, słaba działalność miotaczy min i zwykła strzelanina z karabinów i kulomiotów. Na odcinku Leszno pod Jerzyczkami odparto dwa ataki silnego patrolu niemieckiego. Pod Małym Krzyckiem ogień miotaczy min. Na reszcie frontu zwykła strzelanina.

Grupa południowa

Wczoraj odparto atak niemiecki na Zaorle Sowy. Posterunki nasze na szosie krotoszyńskiej były w ogniu nieprzyjacielskich kulomiotów, karabinów i granatów ręcznych. Zresztą zwykły ogień.

Szef sztabu.

Bolszewizm.

Lesia rąkaje z Hindenburgiem.

Wiedeń, 29 marca.

(Koresp. „Polonia“).

Wedle radiotelegrama z Londynu, od dłuższego czasu trwają między rządem berlińskim a Hindenburgiem i jego sztabem w Kolobrzegu narady w sprawie, czy Niemcy mogą odmówić podpisania i przyjęcia warunków pokojowych, ustanowionych przez ententę.

Równocześnie z tego samego źródła donoszą, że Lenin oświadczył rządowi niemieckiemu zupełnie oficjalnie sojusz z Rosją, skierowany przeciw entencie.

Lenin przyrzekł Niemcom przywrócenie wschodniej granicy według stanu przedwojennego. Rząd niemiecki począł ma w razie dojścia do skutku sojuszu ustępstwa dla spartakusowców w Niemczech.

Uwagę rządów koalicji zwrócił fakt, że przywódca socjalistów niemieckich Kautsky wyjechał do Moskwy i że inny przywódca socjalistyczny poseł House, bierze udział w rokowaniach rządu niemieckiego z Hindenburgiem.

W rokowaniach między rządem niemieckim a Hindenburgiem, główną rolę odgrywa minister spraw zagranicznych hr. Brockdorff-Baunzen.

Wiedeń, 29 marca.

(P. A. T.)

Biuro koresp. donosi z Berlina: Urzędowo zaprzeczają, jakoby rosyjski rząd bolszewików poczynił propozycje w sprawie zawarcia sojuszu.

Ekspedycja koalicyjna na Węgry. (.)

Wiedeń, 29 marca.

(Koresp. „Polonia“).

„Wiener Allgemeine Ztg.“ donosi, że naczelne dowództwo nad wojskami ententy, które operować mają przeciw Węgom, objął główny komendant francuski generał Mangin. Nominacja ta wskazuje, że Francja i cała ententa przywiązuje szczególną wagę do szybkiego opanowania sytuacji na Węgrzech.

Dnia 26 marca odbyła się konferencja Focha z Clemenceau, poczem jak donosi „Neue Freie Presse“ wydane zostały telegraficznie rozkazy do przewozu wojsk z Marsylii do Węgry.

Wiedeń, 29 marca.

(Koresp. „Polonia“).

Dawna austriacko-węgierska flotylla monitorów dunajowych, stanowiąca obecnie część siły zbrojnej pod flagą ententy, opuściła Belgrad w kierunku północnym.

Z Tryestu i Rieki odchodzą nieustannie pociągi z materiałem wojennym i wojskiem w kierunku ku Węgom.

Wiedeń, 29 marca.

(Koresp. „Polonia“).

„Neue Freie Presse“ donosi: Ententa przesłała znaczną ilość wojsk do Rumunii. Wśród tych wojsk znajdują się przeważnie wojska kolorowe z Afryki północnej.

Wiedeń, 27 marca.

(P. A. T.)

Biuro korespond. donosi: „Daily Mail“ pisze, że rada 4 zajmowała zajściami na Węgrzech i uchwalila zarządzenia przeciw nowemu rządowi węgierskiemu.

Francja zwalczał będzie bolszewizm.

Paryż, 29 marca.

(P. A. T.)

Telegram iskrowy stacji poznańskiej.

Pichon oświadczył we francuskiej izbie posłów, że polityka francuska wobec Rosji jest niezmienną i że Francja pozostanie bierną wobec swego dawnego sprzymierzeńca. Od zamiaru zwalczania bolszewizmu, stanowiącego plagę Rosji ludzkości Francja nigdy nie odstąpi.

Przeciwbolszewicki front ententy.

Paryż, 28 marca.

(P. A. T.)

Telegram iskr. stacji warszawskiej. W rozmowie z przedstawicielem „Le Journal“ generał Illiescu, były szef rumuńskiego sztabu generalnego mówił o konieczności utworzenia frontu przeciw bolszewizmowi. „Le Journal“ dodaje, że projekt generała Illiescu jest już pono w toku urzędowywania.

Depesza z Zurychu donosi, że 2 korpusy ruskie miały przekroczyć granice Galicji wschodniej. Wedle innej depeszy

czzerwone wojsko ukraińskie w okolicy Żmerynki weszło w styczność z powstałcami w Mohylowie podolskim i północnym Besarabji.

„Echo de Paris“ donosi, że Clemenceau wezwał generała Mangina na konferencję do Paryża.

Anglja wobec wewnętrznych spraw Rosji.

Londyn, 29 marca.

(P. A. T.)

Izba gmin przyjęła bil o rekrutacji Wołosek wykluczenia przymusowej służby wojskowej w Rosji został odrzucony 28 głosami przeciw 48. Churchill zapewnił, że Anglja nie zamierza utrzymywać większych sił wojskowych w Rosji. Wewnętrzna polityka rosyjska Anglii nie obchodzi. Należy ją jednak traktować z punktu widzenia solidarności z resztą sojuszników.

Francuzi obsadzają Jugosławję.

Wiedeń, 29 marca.

(Koresp. „Polonia“).

Z Rieki telegrafują:

Wojska francuskie rozpoczęły obsadzenie poszczególnych miejscowości Chorwacji Sławonii.

Sewastopol w rękach ententy.

Wiedeń, 29 marca.

(P. A. T.)

Biuro korespondencyjne donosi, że wojska ententy zdobyły dn. 23 b. m. Sewastopol.

Niepowodzenia bolszewickie nad Donem.

Amsterdam, 29 marca.

(P. A. T.)

Reuter donosi z Ekaterynosławia, że na północnym froncie Donu wyparto pułków bolszewickich poza Don. Kozacy donoszą, że obsadzili Ekaterynosław i zdobyli kilkanaście armat.

Trocki szykuje się do walki.

Heisingford, 29 marca.

(P. A. T.)

Telegram iskrowy stacji poznańskiej.

Trocki nakazał mobilizowanie torpedowców na Nowie. Krążowniki „Piotrograd“, „Anrij“ i „Pierwozwanyj“ otrzymały rozkaz wyruszenia do Kronsztada.

Rozruchy antybolszewickie w Petersburgu.

Amsterdam, 29 marca.

(P. A. T.)

Tel. iskr. W Piotrogradzie wybuchły rozruchy robotników, skierowane przeciw rządowi bolszewików.

Powstanie we Wschodniej Galicji.

Berlin, 29 marca.

(P. A. T.)

Telegram iskrowy stacji poznańskiej. Powstanie w Galicji Wschodniej przybiera coraz bardziej olbrzymie rozmiary. Wojsko rządowe przechodzi na stronę powstańców.

Wojna węgiersko-serbska.

Wiedeń, 29 marca.

„Telegraphen Compagnie“ donosi z Londynu: Reuter podaje, że rząd węgierski wypowiedział Serbji wojnę i otworzył granicę do Rosji. Jeżeli nie zajdą niespodziewane wydarzenia koalicja będzie w możności prędko uporać się z armją rządu węgierskiego, która w ostatnich miesiącach nie mogła liczyć więcej niż 60.000 żołnierzy.

Wiedeń, 29 marca.

(P. A. T.)

„Telegraphen Compagnie“ podaje z Paryża, że Serbja zwróciła się do koalicji o pomoc wojskową.

Konflikt węgiersko-czeski.

Wiedeń, 29 marca.

(P. A. T.)

Z Budapesztu donoszą, że rząd węgierski postawił państwu czesko-słowackiemu ultimatum z powodu gromadzenia wojsk przez nich nad granicą czesko-węgierską jakoteż z powodu wiadomości, że czesi zarządzili powszechną mobilizację.

OGŁOSZENIE.

Niniejszym podajemy do wiadomości Szan. odbrykantom miejscowym i zamiejscowym, jak również składnikom, że za zezwoleniem Ministerstwa Przemysłu i Handlu, otrzymaliśmy wszelkie smary i oliwy mineralne, które możemy po cenach umiarkowanych.

Biurowo techniczne „ELEKTRON”
Inż. Jul. i M. Hamer,
Łódź, ul. Piotrkowska nr. 117.

Najtańsze kupno! Najtańsze kupno!
Dom Handlowo-Komisowy
SAMOPOMOC
w czwartek w dniu 3 kwietnia o godzinie 10 rano urządza I-szą Publiczną Licytację rzeczy, oddanych w komis: mebli, dywanów, obrazów, obuwia, platery, pianina i t. d.
Właściciele: Stanisław Tymowski i Karol W. Wolf.
Zielona 3, Łódź, Zielona 3.

Sklep Komisowy Feliksa Potza
ulica Sienkiewicza № 25.
ceca włosenne palta damskie i męskie. Przyjmuje do sprzedaży: bieliznę, firanki, ubrania, obuwie i t. p.

Mięczka odżywcza
Neo-Fosfatyna
Apteki L. Klimpla i S-ki.
Dla niemowląt, „dzieci osłabionych”, „osób karmiących”, „rekonwalescentów”, Bardzo ciekawa, Bardzo skuteczna, Lekka strawna, Zalecana przez p. lekarzy.
Dostać można we wszystkich aptekach i składach aptecznych oraz handlowych kolonialnych.

Dla pralni!
Prochmal ryżowy, przemyślny i kukurydziany. Boraks, steryna, ydło № 1, szare mydło, soda 98 proc., papier do pakowania i farbka do bielizny po cenach umiarkowanych.
H. Danielak, Łódź, Cegielniana 51.

Krawiec męski
A. GELASSEN, Łódź, Piotrkowska 108, (dawniej Piotrkowska 132)
polceca na sezon bieżący najnowsze mody.

MYDŁO w najlepszym gatunku Nr. 1 oraz Nr. 2, szare mydło, soda, Proszę się przekonać, 250-2 W Halli - sklep № 3.

OGŁOSZENIE.
Na mocy rozporządzenia Ministerstwa Aproprowizacji z dnia 25 stycznia r. b. za № 2927 przewóz kolumn artykułów pierwszej potrzeby ograniczeniom nie podlega za wyjątkiem: zboża i jego przetworów, cukru, naty oraz mydła, na które to artykuły trzeba mieć odpowiednio zezwolenie.
W ruchu kolejowym wolno jest przewozić jako pakunek podręczny:
ziemiaków do 40 kg.
mącznych artykułów 20 „
mącznych artykułów 10 „
[i] 5 kop.
na przewóz koleją większej ilości powyższych artykułów wydaje pozwolenie tylko Ministerstwo Aproprowizacji w Warszawie.
Inne artykuły ograniczeniom nie podlegają.
Wobec powyższego Urząd Aproprowizacyjny na okręg Łódzki podaje do wiadomości, że z dniem opublikowania niniejszego żadnych przepustek wydawać nie będzie.
REFERENT APROWIZACJI
na Okręg Łódzki.
Łódź, dnia 28 marca 1919 r.

Ważne dla szewców!
Różne podeszwy w najlepszych gatunkach zagranicznych i tutejszych fabryk do nabycia
o 50% taniej.
Sz. Szafrana, Nowomiejska 4, w południowej części, na prawo.

Dr. Wł. Stanisławski
Przejazd 40 m. 7
Choroby skórne, dróg moczowych i weneryczne.
Przyjmuje od 1-2 i od 4-6 p.p.

Dr. Bolesław Kon
Choroby uszu i nosa, gardła i chirurgja.
Piotrkowska Nr. 113, do 10 pół rano i od 4-6 p.p.
8177-11

Dr. med. Artur Banasz
Chirurg-Urolog.
Choroby nerek, pęcherza moczowego i cewki.
Przyjmuje od 4-5, po poł.
Pasaż Majera 11.
29-10

Dr. S. Kantor
Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i dróg moczowych (nieemoc płciowa). Leczenie promieniami Röntgena i światłem.
Piotrkowska № 144, róg Ewangelickiej.
Godziny przyjęcia: 9-2 rano 6-8 po poł. Dla pań od 5-6 p.p.
875-3

Dr. Feliks Skusiewicz
POWRÓCIŁ
ul. Andrzejka nr. 13.
Choroby skóry weneryczne.
Godziny przyjęcia: od 9-11 i od 3-7 i pół po poł. Panie 11-12 rano.
172-11

Dr. Jelnicki
powrócił.
Choroby skóry i weneryczne.
Św. Emilji № 13 (róg Władawskiej).
10-12 i 5-7, kobiety 4-5.

Dr. med. Bronisław Frenkel
Specjalista chorób nerwowych.
Krótka 10, (parter)
Przyjmuje od 6 i pół do 8 i pół.
899-10

Choroby skórne, weneryczne i nieemoc płciowa
Dr. S. Sewkowicz
Konstantynowska 12
Przyjmuje od 9-1 i od 6-8 w. dla pań od 5-6 po poł.
228-01

Lekarz Dentysta
Michał Goldenberg
Piotrkowska 124.
Godz. przyjęcia 10-4 pop. prócz świąt i niedziel.
3100

!! PAMIĘTAJCIE !!
Dobra wódka, wino, piwo, miodocyn lub inne trunki powinny być zakorkowane doborami, no wem korkami, które poleca własnego wyrobu i posiada zawsze na składzie, jak również korki do butelek. Największa fabryka korków w Łodzi, „rednia № 3, M. Brylant.
Obsługi ścisłe wykonywam.

Notariusz Władysław Jezewski
b. rejent w Częstochowie
otwóżył kancelarię w Łodzi przy ul. Dzielnej № 13.
624-2

Akuszerka
B. BÜCHLER
Główna 5.

MEBLE
z powodu wyjazdu do sprzedaży komplety: jadalny, sypialny, dziecięcy, kantor kuchnia.
Cegielniana 10, r. 4. od 5-7 pp.
897-3

ROSMA NA
Bacność! Gospodynie! Bacność!
Jeżeli chcesz, by bielizna wasza wyszła przy farbko-waniu śnieżno-białą i nie zniszczyła się, to żądajcie wo wszystkich składach aptecznych, kolonialnych i farb, znaną, wypróbowaną farbko do bielizny tak zwaną „Rosmana Farbka Kryształowa”
która przy używaniu wysypuje się wprost do szklanki zimnej wody i takowa bez osadu zupełnie się rozpuszcza. 414-1 Cena paczki 20 centów.
KRYSTAŁOWA

TEATR Urania
Cegielniana Nr. 34.

Od dziś **WIELKI BALET** z 16 osób
Nowości! Nowości!
TANGO ŚMIERCI
z udziałem całego nowo-angolowanego zespołu. SATYRA, SPŁEK I TANIEC.
W dniu powstania 2 przedstawienia „Variété”, początek o g. 7 i 9 m. 45 wcz. w soboty, niedziele i święta 4 przedstawienia „Variété”, początek o g. 7 i 9 m. 45 i pół pp. 7 wcz. 1 8 m. 45 wcz.

Maszyny i narzędzia rolnicze
najlepszych krajowych i zagranicznych fabryk poleca w wielkim wyborze po cenach przystępnych
A. Abramowicz, Łódź, ul. Główna 65.

Lecznica, Zgierska 17
dla przychodzących chorych
przyjmują:
9-10 rano choroby oczu Dr. Goldstein-Polak
9-10 „ „ „ „ „ „ „ „ Dr. Groszlik
10-11 „ „ „ „ „ „ „ „ Dr. Outentag
11-12 „ „ „ „ „ „ „ „ Dr. Justman
12-1 „ „ „ „ „ „ „ „ Dr. Papierny
2-3 „ „ „ „ „ „ „ „ Dr. Różanec
3-4 „ „ „ „ „ „ „ „ Dr. Goldman
4-5 „ „ „ „ „ „ „ „ Dr. Weinberg
5-6 „ „ „ „ „ „ „ „ Dr. Rakowski
6-7 „ „ „ „ „ „ „ „ Dr. Justman.
Porada mk. 3. 560-1

Dla uruchomienia fabryk.
Ogniowalno ciepły oryginalny „Ramsay”, emalia szamotowa, cement, gips znajdują się na składzie
HUGO MANNABERG, ul. Wólczańska № 57.
3018 |

Główna Sprzedaż Cementu
Tow. Akc. Fabryki Portland Cementu „Grodziec”
GLASS i S-ka, Łódź,
Dzielna 36-b. 277-3

OGŁOSZENIE.
Związek Łódzkich Muzyków Zawodowych podaje do wiadomości Szanownej Publiczności, że lokal nasz został przeniesiony na ulicę Piotrkowską № 79.
Tamże znajduje się Biuro pracy, gdzie przyjmujemy wszelkie zamówienia teatralne, kinematograficzne, bale restauracyjne, kawiarniane, majówkowe, koncertowe i t. p.
Zaznaczamy, że tylko Biuro pracy Z. L. M. Z. przyjmuje wszelkie zamówienia muzyczne.
Biuro otwarte codziennie od godz. 10 do 1-ej.
Zarząd.
300-3

Papier pergamentowy
prawdziwy roślinny w najlepszym gatunku do pakowania masła i tłuszczów. Papiery pergaminowe białe i kolorowe. Papiery pakowe wszelkich gatunków poleca po cenach fabrycznych
Skład papieru S. ALTMANA w Łodzi,
910-10 ul. Dzielna № 27 (dom własny).

Abiturjent Politechniki w Saksonji
SLUSARZ-MECHANIK
z długoletnią praktyką i odnośnymi świadectwami, obecnie na posadzie, poszukuje zamiany takowej. Łaskawe oferty składać w administracji „Głosu” sub „Mechanik № 24”.
288-3

Operator odcisków
A. Karłowicz, Piotrkowska 150 60 front, 1 piętro. Usuwam wszelkie odciski, woskowe i paznokci, białe w 10-15 min. za pomocą elektryczności. Od 9-11 i od 3-5 pop.
Zupełna wyprzedaż wszelkiego **MYDŁA** najlepsze szare mydło 4.50 f. funt tylko u Borzykowskiego Konstantynowska 20, (sklep front.)

Sklep Komisowy
— Zgierska 7. —
Przyjmuje w komis garderobę męską, nową i używaną, oraz kupuje bieliznę — damską i męską.
892-3

Z powodu wyjazdu
sprzedam zaraz tanio kompletno urządzenie małego używanego, mebli z 2 pokojami kuchni. Wiadomość — „Merkur”, Łódź, Piotrkowska 136.
454-3

Zapalniczki
do papierosów benzynowe i bez od 90 kca.
Zapalacze do gazu po mk. 1.
Krzemienie (Krzemienie anodowe, siarkowe, do wszelkich systemów zapalniczych) poleca po cenach umiarkowanych
NUER Piotrkowska 136, obok Ewangelickiej.
607-8

Meble
nowe i używane kupuje i sprzedaje.
— Proszę się przekonać —
Piotrkowska № 13.

Panowie
właściciele przedsiębiorstw przewozowych
zechcą złożyć oferty na odwołanie towarów i dostawę stalych furmanek do biura Stacji Miejskiej Kotel Państwowych, ulica Benedykta № 7.
545-3

MYDŁO
№ 1 w najlepszym gatunku (63 proc. tłuszczu), mydło szare, soda oraz wszelkie dodatki do prania po cenach nader umiarkowanych
H. Goldhirs
ul. NAWROT 17 (r. Sienkiewicza)
615-2

Sprzedż Resztek
wełnianych, bawełnianych, jedwabnych i pluszowych.
Marja Majer
Piotrkowska № 90
lawa oficyna, 1-e piętro.
61-3

Lekarz-dentysta I. LEW
(długoletni asystent Łódz. Cent. Kliniki)
Cegielniana № 38, (róg Piotrkowskiej)
przyjmuje codz. od 10-1 i 3-7, — w niedziele i święta od 10-12.
814-1

S. Rakowski
(młodszy).
Były asystent prof. Pugnala.
Choroby uszu, nosa, gardła i płuc.
Srednia № 4.
Przyjmuje od godz. 3-5 po poł.
615-7

Kino POLONIA

Konstantynowska 16

Ostatnie 2 dni!

Dla dzieci dozwolony!

Nowy, oryginalny egzemplarz najpotężniejszej filmy firmy „Eclair“

Dzieci Kapitana Granta

w 7 wielkich częściach podług powieści „Jules Vern'a“.

Wielkie arcydzieło odznaczone na konkursie w Paryżu pierwszą nagrodą.

801-1

1. Nieczytelny dokument, znaleziony we wnętrzu ryby.
2. Ekspedycja do Południowej Ameryki.
3. Podróż wśród gletczyków.
4. Trzęsienie ziemi
5. Uratowany przez orla.
6. Zaskoczeni przez buhajów.
7. Powódź.
8. Pomiędzy ogniem i wodą.
9. Zamach na pociąg.
10. Ostatni potężny wysiłek.
11. Napad indjan na ekspedycję i
12. Odnalezienie kapitana Granta.

Dziś początek o godz. 3-ej.

Anons: Od dn. 1 kwietnia „Salambo“.

Telef. № 25

Browar i Fabryka octu

GUSTAWA KEILICHA - w Łodzi - ul. Orła № 25

Telefon № 25 już czynny.

Egz. 1882 r.

Instytut Roentgenowski

przy lecznicy Unitas, Pusta 19 pod kierunkiem D-ra H. Goldberga. Prześwietlenia, zdjęcia i leczenie. Godziny przyjęć od 9-11 i od 4-6 pop. 242-10

Biuro dzienników i Ogłoszeń

A. WADZYNSKIEGO

Pabjanice, ul. Zamkowa № 15.

Przyjmuje prenumeratę wszystkich pism z odnośnikiem do domu. 490-3

Dr. Ludwik Pinkus

wznowił przyjęcia. Choroby wewnętrzne (specj. ptoc.)

Al. Kościuski 13. Przyjmuje od 4-ej do 6-ej wiecz. 39-1

Dr. Stefan Kopeński

Choroby nerwowe

Piotrkowska 118, m. 3.

Przyjmuje od 4-6 wiecz.; w niedzielę i święta 10-11 r. 572

Choroby skórne i weneryczne

Dr. LITTAUER

Cegielniana 6.

Od 8-9 rano i od 4-6 po poł. 396-15

Dr. med.

Aleksander Margolis

Sienki-w oza 18

Choroby żołądka, kiszki i wewnętrzne. wznowił przyjęcia. Godziny przyjęć: od 4-6 po poł. 549-3

Dr. med.

Stefanja Rosenberg

przyjmuje w chorobach wewnętrznych i dziecięcych od 4-7 pop. Konstanyńska 18.

Dr. R. Weissman

Choroby wewnętrzne.

Spec. chor. żołądka i kiszki. Piotrkowska № 18, (Wschod. 41). 2628-12

Dr. W. Garliński

Przejazd 30.

Choroby oczne.

Codziennie od 10-11 i od 5-7 w. W niedzielę tylko od 10-11. 652-0

Dr. Szumacher

choroby skórne i weneryczne.

Godz. przyjęć: od 4 do 7, w niedzielę i święta od 11 do 1-ej.

Benedykta № 1.

157-10

Choroby skórne i weneryczne

Dr. P. LANGBARD

Zawadzka 10.

Od 9-12 i 5-7, dla panów od 4-5. 797-16

Dr. L. Prybulski

Choroby skórne, weneryczne, moczopłciowe i niemoc piciowa.

Godz. przyjęć od 9-2 i 4-8 w dla panów od 5-6.

Zawadzka № 1, róg Piotrk. 9313-15-1

Akuszerka

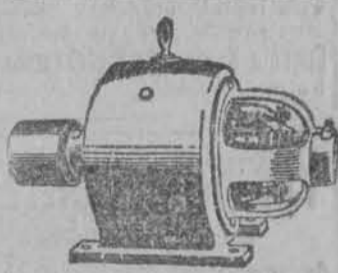
S. Pipikowa

z dyplomem Ces. Ak. w Petersburgu, praktykująca 25 lat, przyjmuje od 10-7

Łódź, Piotrkowska 132

m. 14.

Dla panów przyjeżdżających swobodny 16741 201-10.

Zeichman i Mauch

Łódź, Piotrkowska 240

Biuro Elektrotechniczne

oraz warsztaty reparacyjne. Wielki skład materiałów instalacyjnych, dynamomaszyn i elektromotorów.

Reparacja elektrycznych dynamomaszyn i motorów.

Wykonanie pioranochronów oraz badanie oporu istniejących instalacji. 768-80

Ogłoszenie.

Niniejszym podaje się do wiadomości właścicieli domów m. Łodzi, że obowiązani są do dnia 5 kwietnia r. b. podać w Wydziale Gospodarczym Magistratu m. Łodzi (Dzielną 2, II p.) dokładny spis mieszkań zamieszkałych, powyżej 4 pokoiów z wyszczególnieniem liczby pokoiów, ilości członków rodziny i ewentualnie sublokatorów.

Winni niezastosowania się do powyższego będą karani grzywną pieniężną do 1000 marek.

Magistrat.

838-2

OGŁOSZENIE.

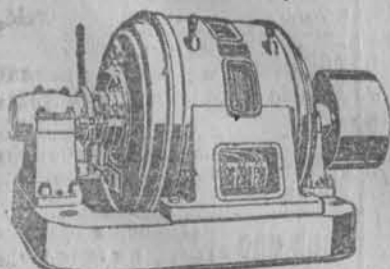
Komitet Robót Publicznych w powiecie Łaskim podaje do wiadomości publicznej, iż postanowił oddać przedsiębiorcom dostawę kamienia szabru dla konserwacji dróg bitych w powiecie łaskim. W tym celu komitet zaprasza chętnych podjęcia się tej dostawy do złożenia swych ofert do 5 kwietnia r. b. w Biurze Wydziału Powiatowego w Łasku, do konkurencji prócz prywatnych przedsiębiorców mogą stanąć także gminy, oraz instytucje. Dostawa może być oddana całkowicie lub na oddzielnych odcinkach szos. Na zasadzie złożonych ofert będzie ogłoszona licytacja in minus od sumy kosztorysowej. Kosztorysy są do przejrzania w biurze Wydziału Powiatowego w Łasku w godzinach biurowych od 9 do 3-ej.

Niezależnie od ofert na dostawę kamienia i szabru, będą przyjmowane oddzielne oferty na sam dowóz gotowego kamienia z magazynów do miejsca robót.

Wydział Powiatowy Sejmiku w Łasku.

Łask, 18 marca 1919.

806-6

Zakład Elektrotechniczny Edward Kummer, Łódź, Pusta № 7. - Telefon 19-64.

Specjalność: Reparacja dynamomaszyn i elektromotorów. Budowa kolektorów wszelkich systemów.

Urządzenie elektrycznego oświetlenia i przenośni siły, oraz połączenie do Elektrowni Miejskiej.

Skład wszelkich elektromotorów i materiałów wchodzących w zakres elektrycznych urządzeń.

Farbiarnia i pralnia chemiczna

Srednia 5, Filja: Zielona 2.

przyjmuje do farbowania i chemicznego czyszczenia wszelkiego rodzaju garderobę po cenach przystępnych. Wykończenie bardzo staranne.

UWAGA: Bieliznę sztywną prasujemy ryżowym krochmalom jak przed wojną.

Drożdże

najlepszych gatunków oodzielnie świeże, po cenach fabrycznych. 806 8

Kutner, Zgierska 14.

Fortepian

- długi do sprzedania. -

Południowa 2, Wład. astróż. 471-3

Skład materiałów dentystycznych Ch. Ogólnik i S-ka

mieści się obecnie przy ul. 464-3

Piotrkowskiej nr. 23, front, I piętro.

Znana ze swej dobrotli i trwałości PIERWSZORZĘDNA

PRACOWNIA OBUWIA

Lewandowski i Sobolewski

ul. Cegielniana nr. 24

wykonuje wszelkie roboty solidnie podług najnowszych fasonów. Ceny przystępne. 3073-1

Skóry

z garbarni TEODORA KARSZA jr. w Łodzi

na Żelwki damskie od mk. 9 do mk. 14 za parę

• • • • • 14 • • • • • 25 • • • • •

oraz skóry na podeszwy, skóry dla szewców: całe skóry, krzyże, boki, karki i t. d. poleca

Skład Skór W. HERBSTA, Łódź,

ul. Sienkiewicza nr. 4. 1815-2

Wojskowy Krawiec

SZ. WEKSLER, Łódź, Piotrkowska 32

przyjmuje wszelkie roboty oraz dostawy dla wojska polskiego, również różne przeróbki. Specjalna pracownia bekiesz, mundurów, oraz skład wszelkich przyborów dla wojska. 1-2-1

Bacznosc!

Nowo otworzony skład maszyn i narzędzi rolniczych w Łodzi, RZGOWSKA 2 (przy Górnym Rynku)

POLECA:

Brony (sprężynowe), Kultywatory Ventzkiego i in., Siozokarnie, Młockarnie, Maneże, Wialnie i wszelkie inne narzędzia w zakres rolnictwa wchodzące po cenach najniższych. 565-3

Zawiadomienie.

Pracownia moja została zaopatrzoną w wielki wybór nowych wzorów oraz gotowych rozmiarów. Polecam ją w zgodzie Sz. mojej Klienteli.

Z wysokim szacunkiem 269-2

STELLA WOLMANOWA, Piotrkowska № 64, II-gie piętro, front.

Pralnia chemiczna

Damskiej i męskiej garderoby oraz bielizny

E. Muszyński, ul. Dzielną № 22 874-1

— wykonywa na czas po cenach przystępnych. —

Sprzedaz detaliczna i hurtowa.

Najtańsze źródło rozmaitych towarów i Resztek

na bluzki, suknie, kostjomy, oraz korthy, sukna, szewlot i boston i inne towary.

UWAGA: Korelki od mk. 12, barczany od mk. 8,50. Cagi od mk. 15, na kamizelki od mk. 20.

— Ceny stałe i konkurencyjne. —

Dzielną № 34 (poprz. oficyjna, I-sze piętro).

Towary najlepszych gatunków.

Ważne dla kupców z prowincji

Salon M&A & Przejazd 33 High-Life POLECA

Wielki wybór kapeluszy włosennych i letnich.

Zawiadomienie.

Koncesjonowany I-y Dom Komisowo-Licytacyjny „UNION” Łódź, Benedykta № 2

- a) Oddział licytacyjny. Przyjmuje się do sprzedania z licytacji... b) Oddział pośrednictwa. Pośredniczy się przy kupnie i sprzedaży... c) Oddział komisowy. Przyjmuje się wszelkie towary do komisowej sprzedaży.

Od ognia i kradzieży zabezpieczone.

Ofioszenia drobne.

A. A. A. Kupuję garderobę, fa... A. A. A. Reszki... A. A. A. Baczność!

Do wyjęcia 1 lub 2 pokoje z meblami...

Do sprzedania meble... Czerwona 10 morg grunt w Katalach...

Freblanki wychowawczyne... Korpelicyji i lekcyi udziela uczeń...

Lecznik w Rosji, Niemczech... Korpelicyji i lekcyi udziela uczeń...

Fortepian krótki, czarny... Lecznik w Rosji, Niemczech...

Meble różne sprzedam... Lecznik w Rosji, Niemczech...

Meble różne sprzedam... Lecznik w Rosji, Niemczech...

Meble różne sprzedam... Lecznik w Rosji, Niemczech...

Meble różne sprzedam... Lecznik w Rosji, Niemczech...

Meble różne sprzedam... Lecznik w Rosji, Niemczech...

Meble różne sprzedam... Lecznik w Rosji, Niemczech...

Meble różne sprzedam... Lecznik w Rosji, Niemczech...

Meble różne sprzedam... Lecznik w Rosji, Niemczech...

Meble różne sprzedam... Lecznik w Rosji, Niemczech...

Meble różne sprzedam... Lecznik w Rosji, Niemczech...

Meble różne sprzedam... Lecznik w Rosji, Niemczech...

POLANENGRICAWANTURNICA

A. O. Teschich i S-ka Łódź, ul. Kilińskiego nr. 62 (Widzewska) polecają: Tekturę sztalową „Bitum” do krycia dachów. Masę sklejoną. Smotę. Cegłę szamotową ogniotrwałą. Mączkę szamotową ogniotrwałą. Cegłę bazaltową (klinkery). Cement portlandzki.

Nadszedł transport obuwia ze skóry Amerykańskiej (masa kalozówki) 739-1 Damacko brązowe i czarne od mk. 87.50 Dalcinno 19.50 Meskie 74.- w Magazynie Kosztywa, Piłkarska № 15.

Pierwszorzędna pracownia kapeluszy H. FRETTY Łódź, Rozwadowska № 1 obok Piotrkowskiej Przyjmuje do przesłonowania, prasowania oraz farbowania wszelkiego rodzaju kapelusze po cenach przystępnych. 693-1

Najtańsze źródło? kornierzyków papierowych, gumowych oraz płóciennych firmy Mey & Edlich 700-1 Nowomiejska № 10, w podwórzu.

Meble sprzedaje: sztalową kremową lakierowaną kredową, stołowy, gabinet, szafy, łóżka. Długa 11-23, w podwórzu. 716-12

Meble z powodu wyjazdu do sprzedania: kompletny urządzenie salonu, jadalni i sypialni. Główna 41, m. 11, od 4-7 pp. 63-1

Modna umeblowanie do stołowego pokoju (dębowa) jest a prywatnej reki do sprzedania. Piotrkowska 174, lewa oficyna, 2-gie piętro. 668-2

Maszyna do pisania „Underwood” w bardzo dobrym stanie do sprzedania. Władysław Sperlina, Wólczańska 29, od 2-4 po poł. 691-3

Od zaraz do wynajęcia dla chrześcijan 1 lub 2 meble. pokoje. Południowa 6, m. 6. 604-1

Poszukuje 2-3 słonecznych niedużych umeblowanych pokoi. Oferty do adm. „Głosu” pod „2”. 720-1

Prosaki do sprzedania. Władysław Sperlina, Wólczańska 29, od 2-4 po poł. 691-3

Panie ka polka, skończyła w Moskiewskim gimnazjum, po powrocie do kraju poszukuje posady praktykantki w aptece. Konstantynowska № 15, m. 27. 693-2

Poszukuje skromnie umeblowanego pokoju z osobnym wejściem. Oferty do adm. „Głosu” sub „Z. Z.” 697-2

Poszukuję 3-4 pokoi umeblowanych z kuchnią i wszelkimi wygodami od zaraz. Adres: Al. Kosciuszki 57, m. 13. 618-3

Pianina fortepiany nowe i używane, wane, reparacje, stroniczenie, przewożenie, zamiana, kupno instrumentów. Ceny niskie, można na raty. Chodkowski, ul. Sienkiewicza 25. 800-6

Poszukuję pokoju umeblowanego. Zaopiniowania proszę składać w adm. „Głosu” pod „W. R.” 647-2

Pi ska pokojowego małego, rąbnego, kupię. Władysław Sperlina, Długa № 30 B, m. 7, telef. № 87. 642-2

Pr. Infa chemiczna, egzystująca lat 23, jest do sprzedania. Władysław Cegieliński 69, Prażnia. 631-3

Pokój umeblowany, ładny, frontowy, z elektrycznym oświetleniem i wszelkimi wygodami, zaraz do wynajęcia. Orła № 5, m. 8. 610-3

Pł szcz oficerski, nienywany, a przedwojennego rosyjskiego sukna do sprzedania. Sienkiewicza 93, A. Wende, od godz. 10 rano. 561-3

Przygotowany pianista pomocniczy do pracy na stałe, a także udziela lekcji muzyki i akomp. wczajmy się śpiewu. Oferty proszę nadsyłać do adm. „Głosu” sub „Pianista”. 663-1

Rezerwa dwu i trzy sztalarki, Obywatelska 14 (Stare Rokicie). 72-1

Reszki: białe, jedwab, satyny, kolorowe, barchany, szelki, na ubranka, haftowane damskie kosaule, białokowy materiał, kolorówka na posciel, kory, materiał na paleta i inne. Konstantynowska 3, lewa oficyna, 1 wejście, II piętro, № 40. 722-2

Rutyna ana freblanka godzinę poobiedniego zajęcia. Łaskawe oferty: Lipowa 36, lewe wejście, m. 2. 716-3

Rowir „Brenbor” mało używany sprzedam. — Władysław 94, m. 45. 601-2

Rybak, pi i innych gatunków ryb i raków poszukuje od 1-go kwietnia posady. Oferty do adm. „Głosu” pod „Rybak”. 652-3

Skrzypce dobre kupię. Oferty dla „Skrzypka” do adm. „Głosu”. 641-1

Skr dziono paszport, wydany w Łodzi, na imię Pinkusa Majerfelda. 724-2

Sklep z elektrycznym oświetleniem z powodu wyjazdu do sprzedania. Przędzalniana 31. 440-3

Tapicer przyjmuje wszelkie obstalunki i reparacje po niskich cenach. Cegielińska № 64, m. 9. 49-2

Umeblow nego pokoju poszukuje kawaler. Oferty pod „A. K.” do adm. „Głosu” 707-2

Służący rzeźnika potrzebna zarząd. Główna 17, m. 2. 630-4

Student Uniwersytetu Warszawskiego (złoty medal) udziela lekcji oraz uczy dorosłych Hellera, Przejazd № 40, m. 17, od godz. 3-4 pp. 529-5

Zgubiono tymczasowy paszport polski, na imię Salamy Ieka Rogozńskiego, 640-3

Zgubiono paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Pinkusa Welasa. 648-3

Zgubiono paszport, wyd. w Łodzi, na imię Felwia Felwlowicza. 597-3

Zgubiono kartę węglową, wydaną na imię M. Bauera. 607-1

Zgubiono paszport, wyd. w Łodzi, na imię Saula Grinstelna. 603-3

Dr. Ludwik FALK Choroby skórne i weneryczne przyjmuje od 10-12 r. i od 5-7 pp. NAWROT 7. 781-4 Lekarz dentysta Jrena Gecówna była asystentką lekarza-dentysty RITTA. Cegielińska № 23. Przyjmuje codziennie od 9-10 i od 5-7 wiecz.

Biuro Chemiczne Edward Groszlik Zarząd Bracka 23 10 w Warszawie tel. 28027 Ekspedycja i składy Elektryczna 23 5 w tel. 20790 Kupujcie produkty chemiczne. 606-3

Elegancko 002-1 umeblowane mieszkanie składające się z 5-6 pokoi i kuchni z wszelkimi wygodami jest od zaraz do wynajęcia. Oferty pod „Mieszkanie”. Najpiękniejsze uczesanie z ondulacją, manicure. Mycie głowy, odmładzanie twarzy Uszamałupką, brodawki. Roboty włosów w pięknych salonie. Eugenia Karłowska, Piotrkowska 50, I-o piętro, front. 838

Poszukuje Słizierzy specjalistów do nowo utworzonej fabryki w ster i śliemni w Łodzi, Piotrkowska 21 709-3

Fabryka 730-1 wyrobów cukrowych poleca w różnych gatunkach „Lisy”, biały syrop 42 proc. Nowodworski - Wróblewski Nowomiejska № 21.

Różne futrzane wyroby jak: futra, zakłady i t. d. — kupuję. Zgłaszno się: FRENKEL, Piotrkowska № 22. 731-1

Zgubiono 2 koszyki na dworcu Kaliskim. Proszę o zwrot na Nowo-Pabjanicka 15, a p. Tykalskiego. 55-2

Zgubiono paszport, wyd. w Rokietcu, pow. łódzkiego na imię Franciszki Nowak. 587-3

Zgubiono portfel z paszportem, na imię Abrama Hirsz Sochaczewskiego, wydany w Łodzi. 621-3

Zgubiono legitymację chlebową, na imię Bilmy Weingort, na 7 osób. 737-1

Zgubiono legitymację chlebową, wydaną na imię Karola Heina, na 3 osoby. 76-1

Zgubiono legitymację chlebową, wydaną na imię Chalma Dawida Frydrycha, na 6 osób. 659-1

Zgubiono legitymację chlebową, wydaną na imię Abrama Mittelmana, na 6 osób. 60-1

Zgubiono paszport, wydany w Łodzi, na imię Dory Weinberg. 702-2

Zgubiono paszport, wydany w Łodzi, na imię Majora Splewaka, Piotrkowska 16. 703-2

W MARCU Każda kobieta, chcąc uniknąć piegów latem, używa Krem „ORO”